

СОВЕТ
АПАЗОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Советская, д. 23, с. Апазово,
Арский муниципальный район, 422006

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АПАЗ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Совет урамы, 23 йорт, Апаз авылы,
Арча муниципаль районы, 422006

Тел. (84366)3-92-40, факс (84366)3-92-40. E-mail: Apaz.Ars@tatar.ru

**Апаз авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

«25» февраль 2022 ел

№ 65

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
Апаз авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контрольне гамәлгә ашыру турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә түбәндәгى контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлendәге 248-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге Уставы нигезендә Апаз авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Күшымта итеп бирелгән түбәндәгеләрне расларга:

-Апаз авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне 1 нче күшымта нигезендә;

-Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеген 2 нче күшымта нигезендә;

-Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеген 3 нче күшымта нигезендә;

- Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләрне 4 нче күшымта нигезендә;

- Муниципаль контрольнен (күзәтчелекнен) индикатив күрсәткечләре исемлеген 5 нче күшымта нигезендә.

2. «Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге Советының 2021 елның 27 декабрендәге 60 номерлы карарын

УЗ КӨЧЕН ЮГАЛТКАН ДИП ТАНЫРГА.

3. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны УЗ өстемә алам.

Апаз авыл жирлеге башлыгы

Р.Ф.Котдусов

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Апаз авыл
жирлеге Советының
25 февраль 2022 ел, №65
каарына 1 ичке күшымта

Апаз авыл жырлелеге территориясендэ төзеклэндерүү өлкэсендэ муниципаль контроль турында НИГЕЗЛЭМЭ

1. Гомуми нигезлэмэлэр

1.1. Элеге нигезләмә (алга таба-Нигезләмә) Апаз авыл жирлеге территориясендә (алга таба - муниципаль контроль) төзекләндерү өлкәсенде муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып түбәндәгеләр тора:

Ошымалар һем гражданнар (алга таба – контролльдә тотылуучы затлар) тарафыннан Апаз авыл жирлеге Советының 03.12.2021ел, №57 карары белэн расланган Апаз авыл жирлеге территориясен төзекләндөрү кагыйдәләре белэн билгеләнгән мәжбүри таләпләрне, инвалидларга социаль, инженерлык һем транспорт инфраструктурасы объектларының һем курсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен үтлеме булуын тәэмин итү таләпләрен Апаз авыл жирлегендә территорияне төзекләндөрүне оештыру кагыйдәләре нигезендә үтәу (алга таба-Кагыйдәләр);

контроль чаалар нэтижэлэре буенча кабул итэлэ торган каарларны үтэй.

Муниципаль контроль предметына Кагыйдэлэрдэ билгелэнгэн мэжбури талэллэр керми, алар гамэлдэгэе законнаар нигезэндэ дэүлэти контроленец талэллэр (кузэтчелегене), муниципаль контрольнэц башка төрлэрэе предметына керэ.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алға таба - контроль объекты):

алар кысаларында мәжбүри таләплөр үтәлөргө тиешле Апаз авыл жирлеге территориясен төзекләндөрү өлкәсендә контрольдә тотылуучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмаулары), шул исәптән эшчәнлек алыш баручы, эш-гамәлләре (гамәл кылмаулары) контрольдә тотылуучы затларга карата куелган таләплөр үтәлеше;

контрольдә тотылучы затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торған эш һәм хезмәт курсатулырнең эшчәнлек нәтижәләре;

контрольдә тотылучы затлар ия булган һәм (яки) файдаланыла торган нәм аларга төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләр куела торган биналар, төзелмәләр, корылмалар, территорияләр, шул исәптән жир кишәрлекләрен кертеп, предметлар һәм башка объектлар.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне төзү юлы белән гамәлгә ашырыла:

контроль чараларның бердәм реестры;
судка кадәр шикаять бирунен мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмчे системасы);
ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системалары.

Контроль орган тарафыннан «Россия Федерациясенә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын мәгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алыш барыла.

1.5. Муниципаль контроль Апаз авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - Контроль орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге башкарма комитетына (алга таба - Башкарма комитет) йөкләнә.

1.6. Муниципаль контроль орган исеменнән муниципаль контрольне тубәндәгә вазыйфаи затлар башкарырга хокуклы:

1) контроль органы житәкчесе (житәкче урынбасары);

2) үз вазыйфаи бурычларына элеге Нигезләмә, вазыйфаи регламент яисә вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткәру (алга таба - инспектор) керә торган контроль органның вазыйфаи заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органның вазыйфаи затлары исемлеге элеге Нигезләмәнен 1 нче күшымтасы белән билгеләнде.

Контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә вәкаләтле контроль органның вазыйфаи затлары булып Контроль органы житәкчесе, житәкче органның вазыйфаи затлары (алга таба - Контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затлары) тора.

1.7. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.7.1. Инспектор бурычлы:

1) Россия Федерациясе законнарын, контролдә тотучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәттәрләрен үтәргә;

2) мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулышынча гамәлгә ашырырга;

3) контроль чаралар үткәрергә һәм законлы нигездә контроль гамәлләр кылырга һәм аларны билгеләп куйган вакытта гына һәм контроль чараларының бердәм реестрында тиешле мәгълүмат булган очракта гына, контролдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлек иткән очракта, мондый чараларны үткәрергә һәм мондый гамәлләрне бары тик хезмәт таныклыгын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә башкарырга;

4) контроль чаралар уздырганда гыйбадәт кылуларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык күрсәтү күрсәтү, аларны үткәрүгә комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке тәртибен бозмаска;

5) контроль чарапар уздырганда (Контроль органнарың контролъдә тотылуучы затлар белән хезмәттәшлеке таләп итеп торган контроль чарапардан бүлекчәләрендә карапган очракларда контролъдә тотылуучы затларның, аларның вәкилләренең, аларның вәкилләренең, Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең яисә аның жәмәгать Татарстан Республикасында эшмәкәрләр хокукларын яклау буенча вәкилләренең вәкаләтле вәкиленең булына каршылық күрсәтмәскә;

6) контроль чарапар уздырганда шунда булган затларга, аларның вәкилләренә, муниципаль контроль предметына караган мәгълүматны һәм документларны, шул исәптән, әгәр мондый килештерү 248-ФЗ номерлы Федераль законда карапган булса, контроль чараны үткәруне прокуратура органнары тарафыннан килештерү турында белешмәләр бирергә;

7) контролъдә тотылуучы затларны, аларның вәкилләрен контроль чарапар һәм контроль чара предметына караган контроль гамәлләр нәтижәләре белән таныштырырга;

8) контролъдә тотылуучы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чара предметына караган мәгълүмат һәм (яисә) документлар белән таныштырырга;

9) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча курелә торган чарапарны билгеләгендә күрсәтелгән хокук бозулар авырлығының, закон белән саклана торган кыйммәтләр өчен аларның потенциаль куркынычының туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контролъдә тотыла торган затларның хокукларын һәм законлы мәнфәттәрне нигезсез чикләмәскә, аларның мөлкәтенә хокуксыз зыян (зарар) китермәскә;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә үз гамәлләренең нигезле булын исбат итәргә;

11) контроль чарапар уздыру һәм контроль гамәлләр кылу Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларны үтәргә;

12) контролъдә тотыла торган затлардан Россия Федерациясе законнарында карапмаган йә дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары карамагында булган документларны һәм башка белешмәләрне таләп итмәскә.

1.7.2. Контроль чарапарны үз вәкаләтләре чикләрендә һәм уздырыла торган контроль гамәлләр күләмендә уздырганда, инспектор түбәндәгеләргә хокуклы:

1) федераль законнарда башкасы карапмаган булса, хезмәт таныклыгын күрсәткәч һәм контроль орган карапы белән билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә житештерү объектларына керергә (карапга);

2) мәжбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлық документлар белән, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция яисә закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган документлар белән таныштырырга;

3) контролъдә тотыла торган затлардан, шул исәптән контроль оешмалары житәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чарапар уздырганда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бирүне, шулай ук күчермә ясау, фото- һәм видеога төшерү өчен документлар тапшыруны таләп итәргә;

4) контрольдә тотылучы затларның мәгълумат системалары белән предметка һәм контролль чара күләменә караган өлешендә техник документация, белешмәләрнең электрон базасы, танышырга;

5) контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль чаралар үткәргендә соралған документларны һәм материалларны тапшырмау яки вакытында тапшырмау, вазыйфаи затларны һәм (яки) контрольдә тотучы зат хезмәткәрләрен сораштыру үткәрү, бинага керү мөмкинлеген чикләү, контроль чараны гамәлгә ашыру буенча башка чараларга комачаулау фактлары буенча актлар төзөргә;

6) контрольдә тотылучы затларга куркынычсызлығын тәэммин итү һәм аларны мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү буенча тәксидимнәр бирергә, контролльдә тотылучы затлар тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм бозылган хәлне торғызу турында караплар кабул итәргә;

7) «Полиция турында» 2011 елның 7 февралендәге 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инспекторга каршы тору яисә куркыныч янаган очракларда полиция органнарына ярдәм сорап мөрәжәгать итәргә;

8)

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.9. Контроль органның вазыйфаи затлары һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителә торган караплар турында контролльек (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм караплар турында белешмәләрне урнаштыру юлы белән контролльдә тотылучы затларга хәбәр итү гамәлгә ашырыла, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада үтәү өчен файдаланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлекен тәэммин итә торган инфраструктура аша контролльдә тотылучы затларга житкерү, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

2. Зыян (зарар) килү куркынычы категориясе

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зарар) килү куркынычы белән идарә итү, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтижәләр ясау рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган дайими нигездә зыян (зарар) килү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләрне мониторинглау (жюю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) килү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зарар) килү куркынычының түбәндәгә категорияләренең берсенә кертелергә мөмкин (алга таба - куркынычлылык категориясе):

югары куркынычлылык;
урта куркынычлылык;
уртаса куркынычлылык;
түбән куркынычлылык.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында контроль объектларын куркынычлылык категориясенә керту критерийлары әлеге Нигезләмәнәң 2 нче күшымтасында билгеләнә.

2.4. Контроль объектын куркынычлылыкның бер категориясенә керту аның характеристикаларын расланган куркынычлылык критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторы-контроль объекты параметрларыннан туры килү яки кире кагу, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозмый, ләkin ихтимал югары дәрәҗәдә мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычы булуын раслый.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге Совет карары белән раслана.

2.6. Контроль объекты билгеле бер куркынычлылык категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән куркынычлылык категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль органы объектның куркынычлылыкның башка категориясе критерийларына туры килүе турында яисә куркынычлылык критерийлары үзгәру турында белешмәләр кергән көннән соң биш эш көне эчендә контроль объектының куркынычлылык категориясен үзгәртү турында карар қабул итә.

3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чаралар төрләре

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, Контроль органы түбәндәгә профилактик чаралар төрләрен үткәрә:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтү игълан итү;
- 4) консультация би्रү;
- 5) профилактик визит.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат житкерү

3.1.1. Контроль орган «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Апаз авыл жирлеге Советының рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) массакүләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша һәм түбәндәгә белешмәләрнең башка рәвешләрендә урнаштыру юлы белән контрольдә торучы һәм кызыксынучы башка затларга мәгълүмат бирә:

1) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга сала торган норматив хокукий актлар текстлары;

2) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга сала торган норматив хокукий актларга көртөлгөн үзгәрешләр турында, аларның үз көченә керү сроклары нәм тәртибе турында белешмәләр;

3) структур берәмлекләрне күрсәтеп, норматив хокукий актлар исемлеге мәжбүри таләпләре булган, аларны бәяләү контроль предметы булып торган элеге актлар, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозганды кулланыла торган жаваплылык чаралары турындагы мәгълүматны гамәлдәге редакциядәге текстлар белән;

4) аларны үз-үзен тикшерү өчен куллануны рөхсәт итә торган форматта расланган тикшерү кәгазыләре;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча житәкчелек;

6) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге, контроль объектларын куркынычлылык категориясенә кертү тәртибе;

7) куркынычлылык категориясен күрсәтеп, контроль чараларның еллык планын формалаштыру қысаларында исәпкә алына торган контроль объектлары исемлеге;

8) Контроль органы тарафыннан (мондый чаралар уздырганда) планлы контроль чараларны үткәрү өчен зыян кiterү куркынычын профилактикалау программысы нәм планын;

9) Контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан соратып алышырга мөмкин булган белешмәләрнең тулы исемлеге;

10) мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча консультацияләр алу ысуллары турында белешмәләр;

11) контрольдә тотылучы затларның намуслылыгын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмәләр;

12) Контроль органы каарларына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять бирү тәртибе турында белешмәләр;

13) Контроль органының хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләре булган докладлар;

14) муниципаль контроль турында докладлар;

15) үз-үзенде тикшерүнен ысуллары нәм процедурасы (булганда) турында мәгълүмат, шул исәптән мәжбүри таләпләрне үтәү декларациясен әзерләү нәм үз-үзенә тикшерүне үткәрү буенча методик тәкъдимнәр нәм контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан тапшырылган мәжбүри таләпләрне үтәү декларацияләре турында мәгълүмат;

16) Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда нәм (яисә) зыян кiterү куркынычын профилактикалау программаларында каралган башка белешмәләр.

3.1.2. Контроль орган күрсәтелгән белешмәләрне актуаль хәлдә сакларга тиеш.

3.2. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү

3.2.1. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Контроль органы тарафыннан елга 1 тапкыр уздырыла һәм тубәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелә:

1) Контроль органы һәм аның вазифаи затлары тарафыннан мәжбүри таләпләрне, муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарын куллануга бертөрле алымнарны тәэмин итү;

2) курсателгән хокук бозулар барлыкка килүгә китерә торган мәжбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны ачыклау;

3) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү очракларын анализлау, зыян (зарар) килү куркынычы чыганакларын һәм факторларын ачыклау;

4) мәжбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү;

5) дәүләт контроле (күзәтчелек), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр кертү хакында тәкъдимнәр әзерләү.

3.2.2. Апаз авыл жирлеге Советының төзекләндөрү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның хокуктан файдалану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре турындагы белешмәләрне жыю һәм анализлау юлы белән тикшереп тору органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2.3. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча, Контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерли.

3.2.4. Хокук куллану практикасы турындагы доклад белән карап раслана һәм хисап елыннан соң килүче елның 1 мартаиннан да соңга калмычча «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Апаз авыл жирлеге Советының рәсми сайтында Арча муниципаль районның рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштырыла.

3.3. Мәжбүри таләпләрне бозу ярамау турында кисәтү

3.3.1. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуның әзерләнә торган очраклары яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булса һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килгендә яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычы туганда, мәжбүри таләпләрне бозу ярамау турында кисәтү (алга таба - кисәтү) игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү чараларын күрергә тәкъдим итә.

3.3.2. Кисәтү Россия Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типлаштырылган формалары турында» 2021 елның 31 мартаиндагы 151 номерлы боерыгы белән расланган рәвештә рәсмиләштерелә.

3.3.3. Контрольдә тотылучы зат кисәтү алынган көннән алыш ун эш көне эчендә Контроль органына кисәтүгә карата ризасызылыш белдерергә хокуклы.

3.3.4. Түбәндәге шартлар булырга тиеш:

1) ризасызылыш жибәрелә торган Контроль органы исеме;

2) юридик затның исеме, шәхси эшкуар яисә гражданның исеме, фамилиясе, атасының исеме (булганда), шулай ук элемтә өчен телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) һәм контрольдә тотылуучы затка җавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

3) кисәту датасы һәм номеры;

4) контрольдә тотылуучы затка игълан ителгән кисәтүләрдәге нигезләнмәгән дәлилләр;

5) контрольдә тотылуучы затның кисәтүне алу датасы;

6) шәхси имза һәм дата;

7) салым түләүченең идентификация номеры - юридик зат, шәхси эшкуар;

8) паспорт яисә шәхесне таныклаучы башка документ сериясе һәм номеры, яшәү урыны адресы (гражданнар өчен).

3.3.5. Контроль органга мөрәҗәттәр контрольдә тотылуучы зат тарафыннан кәгәздә почта аша яисә 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, контроль органының электрон почтасы адресына яисә кисәтүдә курсәтелгән башка ысуулар белән жибәрелә.

3.3.6. Кирәк булганда, контрольдә тотылуучы зат ризасызылыкка тиешле документларны яисә аларның таныкланган күчтермәләрен беркетеп тапшыра.

3.3.6. Контроль органы кисәтүгә карата ризасызылыкны аны алган көннән алыш 5 эш көне эчендә карый.

3.3.7. Контроль органы ризасызылыкны карапу нәтижәләре буенча түбәндәгә карапларның берсен кабул итә:

1) кисәтүне юкка чыгару рәвешендә ризасызылыкны канәгатьләндерә;

2) баш тартуның сәбәпләрен курсәтеп, ризасызылыкны канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.3.8. Контроль орган кисәтүгә каршы килгән көннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча каршы килүне карау нәтижәләре турында контрольдә тотылуучы затка хәбәр итә.

3.3.9. Ризасызылыкны шул ук нигезләрдә кабат жибәрү рөхсәт ителми.

3.3.10. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында игълан ителгән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль чаралар уздыру өчен тиешле курсәткечләрдән файдалана.

3.4. Консультация бирү

3.4.1. Контрольдә тотылуучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашируга бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

1) контроль чаралар уздыру тәртибе;

2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;

3) контроль чаралар нәтижәләре буенча караплар кабул итү тәртибе;

4) контроль орган карапларына шикаять белдерү тәртибе.

3.4.2. Инспекторлар контрольдә тотылуучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләрне түбәндәгечә бирә:

1) телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара үткәрү барышында телдән аңлатмалар рәвешендә;

2) контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең бертиплы мөрәжәтъләре (10нан артык бер типтагы мөрәжәтъләр) буенча Контроль органының вәкаләтле вазифаи заты тарафыннан имзаланган язма аңлатма бирунен рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

3.4.3. инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгать итүчене шәхси кабул итү 10 минуттан артык була алмый.

Телефоннан сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.4.4. Контроль органы контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.4.5. Контроль органының вазифаи заты язма рәвештә консультация бируне түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

а) контрольдә тотылучы зат консультация алу мәсьәләләре буенча язма жавап бирү турында язма гариза биргәндә;

б) консультация бирү вакытында куелган сорауларга жавап бирү мөмкин булмаса;

в) куелган сорауларга жавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп иткәндә.

3.4.6. Контрольдә тотылучы зат «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәтъләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма жавап бирү турында гарызнамә жибәрергә хокуклы.

3.4.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләрне исәпкә ала.

3.5. Профилактик визит

3.5.1. Профилактик визит контрольдә тотылучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында инспектор тарафыннан яки видео-конференция-элемтә куллану юлы белән уздырыла.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы зат үз эшчәнлегенә яки үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, аларның куркынычлылык критерийләрни туры килүе, нигезләр һәм куркынычлылык категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысууллары турында, шулай ук контроль объектына карата, аларны нинди куркынычлылык категориясенә кертүдән чыгып, контроль чараларының төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

3.5.2. Профилактик визит үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зарар) килүүгә турыдан-туры куркыныч туу яки мондый зыян (зарар) килу ачыкланса, Контроль органының вазифаи заты үткәрелгән профилактик визит турында хисап рәвешендә контроль чаралар үткәрү турында карар

кабул итү өчен бу хакта кичекмәстән Контроль органы житәкчесенә хәбәр итә.

3.5.3. Мәжбүри профилактик визит мондый эшчәнлек башланган вакыттан алып бер ел эчендә төзекләндерү өлкәсендәге законнарның мәжбүри таләпләрен үтәүгә бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотучы затларга карата уздырыла.

Контроль органы контрольдә тотылуучы затка мәжбүри профилактик визит үткәрү турында аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмычча хәбәр итә.

3.5.4. Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә төzelə hәm түбәндәге белешмәләрне үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамә төзү датасы, вакыты hәm урыны;
- 2) контроль орган исеме;
- 3) контрольдә тотылуучы затның тулы исеме;
- 4) вәкаләтле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);
- 5) мәжбүри профилактик визит датасы, вакыты hәm урыны;
- 6) вәкаләтле вазыйфаи зат имзасы.

3.5.5. Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә контроль астындағы зат адресына язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә жибәрелә.

Контрольдә тотылуучы зат, мәжбүри профилактик визит үткәрүдән баш тартырга хокуклы, бу хакта аны уздыру датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмычча, мәжбүри профилактик визит уздыру турында хәбәрнамә юллаган Контроль органына хәбәр итәргә хокуклы.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру сробы контроль орган тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә hәm бер эш көненнән артмаска тиеш.

3.5.6. Профилактик визит нәтиҗәләре буенча инспектор профилактик визит уздыру турында акт төзи, аның формасы контроль орган тарафыннан раслана.

3.5.7. Контроль орган үткәрелгән профилактик визитларны исәпкә ала.

4.Муниципаль контроль кысаларында үткәрелә торган контроль чаralар

4.1. Контроль чаralар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлаштырылган hәm планнан тыш контроль чаralарны үткәрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документлар буенча тикшерү, күчмә тикшерү - контрольдә тотылуучы затлар белән хезмәттәшлек иткәндә;

мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне, күчмә тикшерүне - контрольдә тотылуучы затлар белән хезмәттәшлексез, шулай ук профилактик чаralар үткәрү кысаларында.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотылуучы затлар белән үзара хезмәттәшлек түбәндәгеләрдән тора:

инспектор hәm аның вәкиле арасында очрашулар, телефон аша hәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату; инспекторның контролъдә тотылуучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуу (гомуми файдаланудагы житештерү объектларында инспектор булу очракларыннан тыш).

4.1.3. Контроль чаалар, контролъдә тотылуучы зат белән хезмәттәшлек иткәндә, түбәндәгө нигезләрдә гамәлгә ашырыла:

1) Контроль органында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү яисә зыян (зарар) килү куркынычы туу турында белешмәләр булу яисә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәү яисә мондый параметрлардан тайпылуу ачыклану;

2) контроль чаалар уздыру планына кертелгән контроль чааларны уздыру сроклары якынлашу;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контролъдә тотылуучы затларга карата контроль чаалар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнар үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына көргөн материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча үтәү қысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

Контроль чаалар, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очраклarda да, контроль органында эш планнарындагы биримнәрне дә кертеп, тикшереп тору органының вәкаләтле вазыйфаи затлары заданиеләре нигезендә инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Планлы һәм планнан тыш контроль чаалары, контролъдә тотылуучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез үткәрелә торган чаалардан тыш, инспектор һәм тикшерү чарасын үткәругә жәлеп итеп торган затлар тарафыннан түбәндәгө контроль чаалар башкару юлы белән үткәрелә:²

карау;

сораштыру;

язма ачлатмалар алу;

документлар соратып алу;

экспертиза.

4.1.5. Контрольдә тотылуучы зат белән хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәрү өчен, шулай ук документтар тикшерү белән үзара 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә карапган белешмәләр күрсәтелгән Контроль органын вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карапы кабул итеп.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне үткәругә, күчмә тикшерүгә карата өлеге Нигезләмә пунктиниң беренче абзацында карапган контроль чараны уздыру турында карап кабул итү таләп итеп.

4.1.6. Контроль чаалар контроль чараны уздыру турында Контроль органы карапында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, Контроль органы тикшерү чараларын үткәругә экспертиларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаалар

үткөрүгө жәлеп ителә торган эксперталар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән эксперталарны жәлеп итә.

4.1.7. Контрольдә тотылуучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор Россия Икътисадый үсеш министрлығының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында» 2021 елның 31 мартаңдагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге нигезендә билгеләнгәнмәжбүри таләп бозылганлыгы курсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылуучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты курсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Контроль чараны үткәргендә тутырылган тикшерү кәгазыләре актка беркетелергә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерүнен Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән башка тәртибе ачыкламаган очракта, акт мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урыны буенча рәсмиләштерелә.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт серен, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне угәп рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотылуучы зат әлеге Нигезләмәнен 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жибәрергә хокуклы.

4.2. Контроль чаралар планы

4.2.1. Планлы контроль чаралар Контроль органы төзи торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын уздыру планы (алга таба - еллык чаралар планы) нигезендә уздырыла.

4.2.2. Билгеле бер куркынычлылык категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты зыян (зарар) килү куркынычларына туры китереп билгеләнә.

4.2.3. Контроль орган түбәндәгә планлы контроль чаралар төрләрен үткәрергә мөмкин:

инспекция визиты;

рейд тикшерүе;

документар тикшерү;

кучмә тикшерү.

Югары куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: _____.

Урта куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: _____.

Уртacha куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: _____.

4.2.4. Контроль объектларына карата житди куркынычлылык категориясенә кертелгән планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 3 елга бер тапкыр.

Урта hәм уртacha куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 4 елга бер тапкыр.

Түбән куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектына карата план буенча чаралар үткәрелми.

4.3. Планнан тыш контроль чаралар

4.3.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар hәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейdlар тикшерүе, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла. 12.

4.3.2. Планнан тыш контроль чараны үткәру турындагы карап мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алыш кабул ителе.

4.3.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез планнан тыш контроль чараларыннан тыш, әлеге Нигезләмәнең 4.1.3 пунктының 1, 3, 4 бүлекләрендә каралган нигезләрдә уздырыла.

4.3.4. Планнан тыш контроль чара прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән чара мондый килештерудән соң уздырыла.

4.4. Документлар буенча тикшерү

4.4.1. Документлар буенча тикшерү дигендә контроль орган урнашкан урын буенча уздырыла торган контроль чара анлашыла, аның предметы булып аларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын hәм бурычларын билгели торган контролльдә тотучы затлар документларыннадагы, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган hәм контроль органның мәжбүри таләпләрен hәм карапларын үтәүгә бәйле документлардагы белешмәләр тора.

4.4.2. Контроль орган карамагыннадагы документлардагы белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудырсаяки әлеге белешмәләр контролльдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, Контроль орган контролльдә тотылучы зат адресына документлар буенча тикшерү барышында карау өчен кирәклө башка документларны тапшыру таләбен жибәрә.

Әлеге таләпне алган көннән алыш ун эш көне эчендә контролльдә тотыла торган зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп жибәрергә тиеш.

4.4.3. Документлар буенча тикшерү үткәру срокы ун эш көннәннән артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контролъдә тотыла торган затка таләпләр документлар тикшерү барышында күрсәтелгән документларны контролъ органга тапшырганчы карау өчен кирәкле документларны тапшыру;

2) контролъдә тотылучы затка контролъ органы мәгълүмат жибәргән мизгелдән түбәндәге вакыт эчендә:

контрольдә тотылучы зат тапшырган документларда хаталарны һәм (яисә) каршылыктарны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрен, контролъ органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрен туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.4.4. Документлар буенча тикшерү барышында кылына торган контролъ гамәлләр исемлеге:

- 1) документлар соратып алу;
- 2) язма аңлатмалар алу;
- 3) экспертиза.

4.4.5. Контроль чараны үткәрү барышында инспектор контролъдә тотылучы затка документларның һәм (яисә) аларның күчермәләрен, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрен үтәлүен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган һәм кирәкле таләпләрне тапшыру (яисә) таләбен күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотылучы зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта теркәлә торган документларны Контроль органына жибәрә яки үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә тикшерелә торган зат тиешле документларны тапшыру мөмкин булмаган сәбәпләрне һәм срокны күрсәтеп, документларны тапшыруның мөмкин булмавы турында инспекторга хәбер итә.

Фотосурәт материалларыннан, аудио- һәм видеоязмалардан, мәгълүмат базаларыннан, мәгълүматлар банкларыннан, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткәрү вакытына контролъ чараларны башкару өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

4.4.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контролъдә тотылучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитләрдән соралырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы 5 эш көненнән дә соңға калмычка ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфа затлар яки оешма хезмәткәрләре, контролъдә тотылучы граждан, аларның вәкилләре, шаһитләре сүзләреннән язма аңлатмалар төзергә хокуклы. Бу очракта, күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дөрес язып

алуы турында тамга ясыйлар һәм, аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.4.7. Экспертиза контроль орган йөкләмәсе буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контролльдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алыш барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм һәр конкрет очракта Контроль органы һәм эксперт оешмасы арасындағы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.4.8. Актны рәсмиләштерү документлар тикшерүен үткәрү тәмамланган көнне Контроль орган урнашкан урын буенча башкарыла.

4.4.9. Акт 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә документтар тикшерү тәмамланғаннан соң биш эш көненнән дә соңға калмыйча контроль органы тарафыннан тикшерелә торган затка жибәрелә.

4.4.10. Планнан тыш документтар тикшерү прокуратура органнары белән килештермичә уздырыла.

4.5. Күчмә тикшерү

4.5.1. Күчмә тикшерү контролльдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлемәтә аша үткәрелергә мөмкин.

4.5.2. Күчмә тикшерү тубәндәгеләр мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) контроль орган карамагындағы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контролльдә тотылучы затның аңлатмаларында булган белешмәләренең тулылығын һәм дереслеген тикшерергә;

2) контролльдә тотылучы затның һәм (яисә) аның карамагындағы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.5.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль гамәлләрнең башка төре кысаларында каралган кирәkle контроль гамәлләрне башкару буенча мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.5.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелә ала.

4.5.4. Контроль органы күчмә тикшерү үткәрү турында контролльдә тотылучы затка күчмә тикшерүне үткәрү турында карап күчермәсен жибәрү юлы белән ул башланганчы егерме дүрт сәгатьтән дә соңға калмыйча хәбәр итә.

4.5.5. Күчмә тикшерү уздырганда инспектор контролльдә тотылучы затка (аның вәкиленең) хезмәт таныклыгын, урынга барып тикшерү үткәрү турында карап

күчермәсен күрсөтә, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында исәпкә алу номерын хәбәр итә.

4.5.6. Күчмә тикшерүне үткәруү сргы ун эш көненнән артмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата үзара хезмәттәшлекнең гомуми сргы кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артык була алмый.

4.5.7. Күчмә тикшерү барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) документлар соратып алу;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) экспертиза.

4.5.8. Карап контрольдә тотылучы зат һәм (яисә) аның вәкиле катнашында инспектор тарафыннан видеоязманы мәжбүри кулланып гамәлгә ашырыла.

Тикшерү нәтижәләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

4.5.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән һәм шундый мәгълүмат булган башка затлардан алу буенча контроль эш алашыла.

Сораштыру нәтижәләре сораштыру беркетмәсендә теркәлә, ул үзе бәян иткән белешмәләрнең дөреслеген раслаучы сораштырылучы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында курсәтелә.

4.5.10. Тикшерү, сораштыру вакытында мәжбүри таләпләр бозылу ачыкланган очракта, инспектор, мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәп, фотосурәт, аудио- һәм видеоязма, дәлилләрне теркәүнен башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган һәрберсенең кименде ике сурәте белән уздырыла.

Фотога төшерү һәм видеога языру мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен дәүләт серен яклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.5.11. Тикшерелә торган документларны, язма аңлатмаларны контрольдә тотылучы зат тарафыннан тапшыру, экспертиза үткәру әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6 һәм 4.4.7 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.5.12. Күчмә тикшерү тәмамланғаннан соң, инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога языру турында мәгълүмат тикшерү актында чагыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлементә файдаланып үткәрелгән очракта, Нигезләмәнең икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.5.13. Күчмә тикшерүне үткәруү контрольдә тотылучы затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә яки

контрольдә тотылучы затның әшчәнлеге фактта булмавына яисә күчмә тикшерү үткәру мөмкин булмауга яисә ул тәмамлану бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен курсәтеп, күчмә тикшерү үткәрунен мөмкин булмавы турында акт төзи һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда 21 статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру мөмкинлеге булмавы турында контрольдә тотылучы затка хәбәр итә.

Бу очракта, инспектор күчмә тикшерүне үткәрунен күрсәтелгән чоры қысаларында күчмә тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.5.14. Шәхси эшкуар, контрольдә тотылучы затлар булган гражданнар Контроль органына тубәндәге очракларда контроль чаралар уздырганда катнашу мөмкинлеге булма турында мәгълүмат бирергә хокуклы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтsez булу;
- 2) суд, хокук саклау органнары, хәрби комиссариатларга чакырылу (хәбәрнамә, чакыру) буенча килү зарурлығы;
- 3) Россия Федерациясе Жинаяты-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар уздырганда катнашу мөмкинлеген юкка чыгара торган чиklәү чаралары сайлану;
- 4) эш сәфәрендә булу.

Мәгълүмат көргәндә, контроль чаралар үткәру Контроль органы тарафыннан шәхси эшкуар һәм гражданың әлеге мөрәжәтәнә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәклө вакытка күчерелә.

4.6. Инспекция визиты, рейд тикшерү

4.6.1. Инспекция визиты контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкилләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) яки контроль объектының урнашкан (әшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә тотылучы затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбер итмичә уздырыла.

Контрольдә тотылучы затлар яки аларның вәкилләре инспекторның бинага, корылмаларга каршылыксыз керә алуын тәэммин итәргә тиеш.

Әшчәнлекне бер урында яки бер житештерү объектында (территориядә)гамәлгә ашырганда, инспекция визитын үткәру срокы бер эш коненниән артып китә алмый.

4.6.2. инспекция визиты барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;

г) контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкилләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) яисә контроль объектының булу (әшчәнлек алып бару) урынында зарури таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны соратып алу.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша уздыру рөхсәт ителә.

4.6.3. Планнын тыш инспекция визиты, 57 статьяның 1 өлешендәге 3-5 пунктларына һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.6.4. Рейд тикшерүе тикшерү объектына ия булуны, файдалануны яисә идарә итүне гамәлгә ашыручи теләсә кайсы контрольдә тотылуучы затларга карата үткәрелә.

Рейд тикшерүе чорында бер контрольдә тотылуучы зат белән хезмәттәшлек иту срокы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.5. Рейд тикшерүе барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документларны теркәү;
- д) экспертиза.

4.6.6. Житештерү объектларына ия булган, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә тотылган затлар рейд караулары барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткәрү турындагы карапда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэмин итәргә тиеш.

4.6.7. Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, рейд тикшерүе үткәрелгән урында инспектор мәжбүри таләпләрне бозган һәр контрольдә тотыла торган затка карата контроль чара акты төзи.

4.6.8. Рейд тикшерүе, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенен 3-5 пунктларына һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.6.9. Әлеге Нигезләмәнен 4.6.2, 4.6.5 пунктларында каралган контроль гамәлләрне әлеге Нигезләмәнен 4.4.5, 4.4.6, 4.4.7, 4.5.8 - 4.5.5.10 пункtlары нигезендә гамәлгә ашыралар.

4.7. Мәжбүри таләпләрне (иминлек мониторингын) үтәүне күзәтү

4.7.1. Контроль орган, мәжбүри таләпләрне (куркынычсызлыкны мониторинглауны) үтәүне күзәткәндә, контроль органда булган контроль объектлары турында белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, жыюны, анализлауны үткәрә, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан күрсәтелә, шулай ук "Интернет" чөлтәрендәге мәгълүматлар, башка һәркем файдалана алырлык белешмәләр, шулай ук автоматик режимда фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнен техник чараларыннан файдаланып алынган курсәткечләрне.

4.7.2. Өгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү яисә зыян китерү куркынычы булу факты ачыкланса, мәжбүри

таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуларның әзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр Контроль органы тарафыннан түбәндәге каарлар кабул ителергә мөмкин:

- 1) әлеге Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарасын үткәрү турында каар;
- 2) кисәту игълан итү турында каар;

4.8. Күчмә тикшерү (обследование)

4.8.1. Күчмә тикшерү (обследование) контрольдә тотылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.8.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алыш барган) урыны, граждан эшчәнлеген гамәлгә аширу урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) житештерү объектларында тикшерү үткәрелергә мөмкин.

4.8.3. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затка хәбәр итмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыдан-туры якын урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткәрү срокы, әгәр федераль законда контроль рәвеше турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артып китә алмый.

4.8.4. Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каарлган каарлар кабул итәлә алмый.

4.9. Контроль орган тарафыннан контроль чаралар нәтиҗәләре буенча курелә торган чаралар

4.9.1. Контроль орган контрольдә тотылучы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каарлган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чарасын уздырганда ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, жайламаларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) тыю турында таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнче, әгәр тикшерү чарасын үткәргендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданнар, оешмаларның эшчәнлеге, алар тарафыннан житештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, курсәтә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян китерүт куркынычы тудырса яки мондый зыян (зарар) китерелгән дип билгеләнсә, гражданнарга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян килү куркынычы булу һәм аны булдырмый калу ысууллары турында теләсә нинди үтемле ысуул белән мәгълумат житкерү турында, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян килүнә булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каарлган чаралар турында кичекмәстән каар кабул итәргә;

2) ачыкланган мәжбүри таләплөрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләплөрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргө зиян (зарар) килүне булдырмый калуны тикшереп тору чараларын күрергө;

3) тиешле тикшерүләр барышында хокук бозулар ачыкланганда, гаепле затларны административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә жаваплылыкка тарту чараларын күрергө.

4) мәжбүри таләплөрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргө зиян (зарар) килү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мөсъәләне карага.

4.9.2. Элеге Нигезләмәнен 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән каарны контролльдә торучы зат тарафыннан үтәү срогы узганинан соң йә контролль астындагы зат курсәтелгән каар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәжбүри таләплөрнән (куркынычсызлыкны мониторинглаунын) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алынган очракта, курсәтелгән документлар һәм мәгълүматлар нигезендә каар үтәлешен бәяли.

4.9.3. Әгәр курсәтелгән документлар һәм белешмәләр контролль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәжбүри таләплөрнән (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә алынган булса, контролль орган элеге каарның үтәлешен инспекция визитын үткәрү, рейд тикшерүен яисә документтар тикшерү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча кабул ителгән каарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, күчмә тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.9.4. Элеге Нигезләмәнен 4.9.2 пунктында каарлган контролль чараны үткәрү йомгаклары буенча Контроль орган каарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, элеге Нигезләмәнен 4.9.1 пунктының 1 пунктчасында каарлган каарны кабат контролльдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнен яңа срокларын күрсәтә.

Апаз авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында
нигезләмәгә 1 нче күшымта

**Апаз авыл жирлеге башкарма комитетының Апаз авыл жирлеге Советы
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә
ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлары исемлеге**

1.Апаз авыл жирлеге башлыгы

Апаз авыл жирлеге башлыгы

Р.Ф.Котдусов

Апаз авыл жирлеге
территориясендэ төзеклэндерү
өлкэсендэ муниципаль контроль турында
нигезлэмэгэ 2 нче күшүмтэ

**Апаз авыл жирлеге территорииясендэ төзеклэндерү өлкэсендэ муниципаль
контрольне гамэлгэ ашыру қысаларында контроль объектларын
куркынычлылык категориясенэ керту критерийлары**

№	Апаз авыл жирлеге Советы территорииясендэ төзеклэндерү өлкэсендэ муниципаль контроль объектлары	Куркынычлылык категориясе
1	Юридик затлар, шэхси эшмэктэрлэр, соңгы өч ел эчендэ законлы көченә кергэн юридик зат яки шэхси эшкуар эшчэнлеген риск категориясенэ керту турында каар кабул ителгэн көнгэ кадэр соңгы өч ел эчендэ законлы көченә кергэн очракта, Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге Советының 03.12.2021 ел, №57 каары белэн расланган (алга таба – төзеклэндерү кагыйдэлэр) Апаз авыл жирлеге Советының Төзеклэндерү кагыйдэлэрэн бозуга бэйле административ хокук бозган өчен юридик затка, аның вазыйфаи затларына яки шэхси эшмэктэргэ административ жэза билгелэү турында каар (муниципаль берэмлекнен тулы исеме)	Югары куркынычлылык
2	Юридик зат яисэ шэхси эшкуар эшчэнлеген куркынычлылык категориясенэ керту турында каар кабул ителгэн көнгэ кадэр соңгы өч ел эчендэ төзеклэндерү кагыйдэлэрэ талэплэрэн үтэмэү факты буенча билгелэнгэн срокта үтэлмэгэн каар булган юридик затлар, шэхси эшмэктэрлэр	Урта куркынычлылык
3	Юридик зат яисэ шэхси эшкуар эшчэнлеген куркынычлылык категориясенэ керту турында каар кабул ителгэн көнгэ кадэр соңгы биш ел эчендэ планлы яки планнан тыш тикишерүлэр нэтижэсендэ бирелгэн төзеклэндерү кагыйдэлэрэ талэплэрэн үтэмэү факты буенча билгелэнгэн срокта үтэлмэгэн каар булган юридик затлар, шэхси эшмэктэрлэр	Уртаса куркынычлылык
4	Төзеклэндерү өлкэсендэ юридик затлар һэм шэхси эшкуарлар эшчэнлеген куркынычлылык категориялларенэ кертуүдэ әлеге критерийларның 1, 2 һэм 3 пунктларында күрсэтелгэн шартлар булмаганда, юридик затлар, шэхси эшмэктэрлэр һэм физискаттар	Түбэн куркынычлылык

Апаз авыл жирлеге башлыгы

Р.Ф.Котдусов

Апаз авыл жырлеке
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль
турында
нигезләмәгә З нче күшымта

Территориядә төзекләндөрү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тиңшерелэ торган мәжбүри таләпләрне бозу (муниципаль берәмлек исеме) күркүнычлылық индикаторлары исемлеге

Индикатор исеме	Сайланган параметр (бәйләү критерийлары), улчәү берәмлеге (булган очракта) өчен нормаль халәт	Куркынычлылык индикаторы күрсәткече
1 индикатор исеме	5-10, данә	< 5 данә 10 данә
2 индикатор исеме	юк	әйе
3 индикатор исеме	31 июль 2020 елның №248 Федераль закон нигезендә	нормаль параметрларны 10%тан артыкка киметү яки арттыру

Апаз авыл жирлеге башлығы

Р.Ф.Котдусов

Апаз авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль
турында
нигезләмәгә 4 нче күшүмтә

**Территориядә (муниципаль берәмлек исеме) төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль өчен тикшерү төренең төп күрсәткечләре һәм аларның
максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр**

1. Төп күрсәткечләр һәм максатчан күрсәткечләр:

Мәжбүри таләпләрне ачыкландыру бозулардан бетерелгән хокук бозулар өлеше - 70%.

Чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль чараларын уздыру планы үтәлеше өлеше - 100%.

Контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятыләр өлеше - 0%.

Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтиҗәләре өлеше - 0%.

Алар нәтиҗәләре буенча бозулар ачыкландыру, әмма тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән тикшерү чаралары өлеше, - 5%.

Контроль орган материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары өлеше - 95%.

Апаз авыл жирлеге
территориясендэ төзеклэндерү
өлкэсендэ муниципаль контроль турында
нигезлэмэгэ 5 нче күшүмтэ

Муниципаль контрольнен (кузэтчелекнен) индикатив күрсөткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (кузэтчелек) чарагалар саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (кузэтчелек) чарагалар саны;
- 3) хисап чорында контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен абыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читкә тайпылуы нигезендә үткәрелгән планнан тыш контроль (кузэтчелек) чарагалар саны;
- 4) хисап чорында үзара хезмәттәшлектә үткәрелгән контроль (кузэтчелек) чарагаларның гомуми саны;
- 5) хисап чорында hәр контроль (кузэтчелек) чара төре буенча үзара хезмәттәшлектә үткәрелгән контроль (кузэтчелек) чарагалар саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чарагаларыннан файдаланып уздырылган контроль (кузэтчелек) чарагалар саны;
- 7) хисап чорында уздырылган мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 8) хисап чорында игълан итеплән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозулар абыкландынан контроль (кузэтчелек) чарагалар саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (кузэтчелек) чарагалар саны;
- 11) хисап чорында контроль (кузэтчелек) чарагалары нәтижәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) хисап чорында контроль (кузэтчелек) чарагаларын уздыруны килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны;
- 13) хисап чорында контроль (кузэтчелек) чарагаларын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгән hәм аларны прокуратура органнары килештерүдән баш тарткан гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
- 15) хисап чоры ахырына куркынычлылык категориясенең hәркайсы буенча куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектлары саны;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затлар саны;
- 17) хисап чорында исәпкә алынган контроль (кузэтчелек) чарагалар уздырылган контрольдә тотылучы затлар саны;
- 18) хисап чорында контрольдә тотылучы затлар тарафыннан судка кадәр

тәртиптә бирелгән шикаятыләрнең гомуми саны;

19) хисап чорында контроль (күзәтчелек) органы карау срокын бозган шикаятыләр саны;

20) хисап чорында контроль (күзәтчелек) органы карапын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгару турында яисә контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфай затларының гамәлләрен (гамәл кылмауларын) гамәлдә түгел дип тану турында карапларына карата контрольдә тотылучы затлар тарафыннан судка кадәр тәртиптә бирелгән шикаятыләр саны;

21) хисап чорында контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфай затларының суд тәртибендә жибәрелгән карапларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаяты белдерү турында дәгъвалар саны;

22) хисап чорында контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфай затларының алар буенча игълан ителгән таләпләрне канәгатләндөрү турында карап кабул ителгән карапларын, гамәлләрен (гамәл кылмауларын) дәгъвалу турында суд тәртибендә жибәрелгән дәгъвалар саны;

23) хисап чорында дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен тупас бозып үткәрелгән һәм аларның нәтижәләре дөрес түгел дип табылган һәм (яисә) юкка чыгарылган контроль (күзәтчелек) чараплар саны.